

El passat 25 de gener es produïa un fet polític força important en l'espai ideològic del nacionalisme a les Illes. El màxims dirigents del PSM i d'Esquerra a Mallorca, respectivament Biel Barceló i Joan Lladó, compareixien junts davant la premsa. Feia anys, molts, que no passava res de semblant. De fet, segurament la darrera vegada havia estat just abans de les eleccions generals de 2008, quan presentaren la coalició electoral exclusivament nacionalista que formaren els dos partits amb Entesa i Unió Mallorquina. D'aleshores ençà les relacions entre PSM i Esquerra anaren de rota batuda fins que el 2009 es produí el trencament absolut.

Ara, cinc anys després d'aquella foto electoral, Barceló i Lladó tornaven a comparèixer junts davant dels mitjans. El motiu no era el més important, tot i que permetia la unió, per circumstancial que fos. Es tractava d'anunciar la futura presentació d'un manifest de rebuig a la reforma educativa del ministre Wert davant les instàncies pertinents de la Unió Europea. A més enllà del motiu en si, el que cridava l'atenció de la trobada era la sintonia que mostraven Barceló i Lladó. Tot dos feren especial menció de les "noves relacions" que mantenen els dos partits. Una sintonia que permet suposar futurs acords?

El trencament. Les relacions entre PSM i Esquerra mai no han estat bones. El segon partit va iniciar-se a Mallorca a partir d'un grapat de militants del PSM que sortiren de la formació a la segona meitat dels anys vuitanta del segle passat perquè el consideraven poc nacionalista. A les urnes generals de 1993 ERC ja apareixia com a competidora electoral del PSM en l'àmbit ideològic nacionalista a les Illes. D'aleshores ençà la competència ha estat la norma.

La competència s'interrompé l'any 2004, quan a les eleccions generals d'aquell any tot dos feren part de la coalició Progressistes per les Illes, juntament amb Els Verds i Esquerra Unida. Va ser la vegada en què més a prop ha estat una tercera candidatura de trencar el bipartidisme balear al Congrés. Per a les eleccions autonò-

Esquerra a Mallorca, liderada per Joan Lladó, quedà fora del Parlament el 2011 i ara conversa amb el PSM per mirar de trobar punts de col·laboració. El PSM, liderat per Biel Barceló (a la fotografia),

Malgrat tot el que ha passat en els últims cinc anys, la necessitat convertida en virtut recomana PSM i ERC estrènyer relacions.

PSM i ERC s'acosten

miques de 2007 tornaren a renovar l'aliança. Tanmateix, l'origen d'aquella coalició va ser molt tens i determinà el futur trencament. En primera instància pactaren PSM i EU, la qual cosa costà als nacionalistes l'escissió d'un grup de militants que posteriorment formaren Entesa per Mallorca, així com les crítiques d'ERC que veia un escorament del PSM cap a "l'espanyolisme" que al seu parer representava IU. Tot i així, Esquerra s'hi sumà al cap d'uns mesos. Malgrat l'èxit electoral i polític de la coalició

—evità la majoria absoluta del PP i, mitjançant el pacte amb PSOE i Unió Mallorquina, arribà al poder— les relacions entre PSM i Esquerra no feren més que empitjorar des de l'endemà de les urnes.

I es van deteriorar fins a ser incapaços d'arribar a un acord per a concórrer junts a les eleccions europees de 2009. El PSM es quedà sense socis i per primer cop en la seva història no competí en unes eleccions. Des d'aquell moment els nacionalistes no volgueren tornar a saber res

manté contactes amb Esquerra que podrien marcar la fi d'anys d'enfrontaments.

més d'Esquerra com a possible aliada electoral. De fet, quan s'acostaven els comicis autonòmics de 2011, el PSM va decidir, de primer, fer camí tot sol i, després, pactar amb els ex-militants d'Esquerra Unida i amb els d'Els Verds que havien format el nou partit IniciativaVerda. Però d'ERC no en volgué saber res. En aquestes circumstàncies arribaren les eleccions i l'aliança liderada pel PSM obtingué un bon resultat –36.000 vots, un 11%, quatre escons– mentre que Esquerra –amb 5.300 sufragis, un 1,6%– quedava com a força extraparlamentària.

El retrobament. En els quasi dos anys transcorreguts d'ençà de les eleccions autonòmiques últimes, la situació a les Illes s'ha complicat molt per al català. El govern de José Ramón Bauzá fa el que vol i la llengua i la cultura pròpies, mai com ara, són objecte continu d'allò que per exemple l'Obra Cultural Balear ha qualificat de “persecució” per part de l'executiu. Una catalogació que PSM i Esquerra comparteixen fil per randa.

En aquest context, mantenir les diferències, desconfiances i manca de contactes no tenia gaire sentit. A més, i amb vista a les futures eleccions autonòmiques de 2015, al PSM li deu interessar per força sumar qualsevol aportació possible al seu projecte. Un projecte que, tal com aquest setmanari informava la setmana passada, des del cap de setmana passat ha fet la primera passa per convertir-se en un nou subjecte polític. L'assemblea conjunta dels militants del PSM, IniciativaVerda i Entesa hauran triat un nom i convocat per a la pròxima primavera –per l'abril, probablement– una nova assemblea que elegirà una estructura de direcció per a la nova formació fruit de la convergència de les tres existents. El fet que els noms dels partits quedin així diluïts facilitarà posteriorment contactes amb ERC per mirar de trobar un punt de connexió que permeti per ventura la incorporació dels republicans al projecte.

La porta a l'acord, si més no, ara està oberta, mentre que fa poc estava tancada i amb el pany rovellat i la clau perduda. En l'acte davant la premsa més amunt dit, tant Barceló com Lladó no descartaren res. De fet, reconegueren que les dues direccions han mantingut contactes en els últims temps, que “no té sentit” mantenir l'aïllament d'un partit respecte de l'altre amb tot el que està passant a les Illes –el que qualifiquen “d'ofensiva contra el català”, a més del que en diuen un “espoli fiscal” per part del govern central– i que “les relacions s'han de reconduir”.

El secretari general del PSM, Biel Barceló, volgué deixar clar que “estam oberts a acords futurs”, mentre que el líder d'Esquerra a Mallorca, Joan Lladó, va celebrar que existissin entre els dos partits “punts de trobada” que cal “explorar” amb més intensitat. Amb tota seguretat la clau de volta de les futures relacions entre PSM i Esquerra a les Illes seran les eleccions europees de l'any vinent. Si comparteixen candidatura, el camí estarà obert a la col·laboració amb la vista posada en els comicis autonòmics de 2015.

Miquel Payeras

Esquerra Unida també canvia de nom

És un clàssic: Esquerra Unida apostant per l'obertura a sectors “polítics i socials” de caire renovador, d'esquerra alternativa, de base, ecologista, feminista i els etcèteres habituals. Així ho va decidir, novament, en l'assemblea celebrada a Palma el dissabte dia 26 de gener. La idea, defensada per l'històric dirigent Eberhard Grosske, consisteix a impulsar “un bloc social i polític” d'ampli espectre que “superi” les estretes fronteres dels partits per a “arribar a acords fàctics o explícits amb organitzacions socials de diversos tipus”, sempre de caràcter progressista, però, amb la vista posada a les futures eleccions autonòmiques de 2015. Amb una terminologia pròpia de l'escalfor de quan s'acosten eleccions –que tanmateix queden molt llunyanes encara– el document aprovat per l'assemblea neocomunista assegura que, a través de l'obertura cap al “bloc social i polític”, es podrà “construir una opció guanyadora” que obtingui el suport de la “majoria social”. Queda clar, doncs, que Esquerra Unida de les Illes ja comença a preparar-se per als futurs comicis quan encara no s'ha arribat a l'equador de la legislatura autonòmica.

Segons el coordinador general d'EU a les Illes, Manel Carmona, la seva formació –ni la d'ara ni el futur bloc– no contempla cap acord amb el PSM. Cosa que per part nacionalista tampoc no s'ha considerat, ni tan sols com a possibilitat teòrica. Els neocomunistes “seguirem el nostre camí” d'acord amb allò que ja està decidit, com és “obrir-nos a totes les aportacions”. Igual que ha fet el PSM, també Esquerra Unida de les Illes es rebatejarà. El document aprovat assegura que es cercarà un nou nom que identifiqui adequadament el nou futur “bloc” creat per EU.